Přítel Lidu
neodvislý časopis
...Založen roku 1890 . .
Vychází pravidelně každou středu

Entered at the Post Office of Wilber a Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ
.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLÁŠKY
jako: blahopřání, úmrtí, poptávky atd šetříme 50ctů palec a uveřejníme je pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány buďtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.
Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.
Všechna menší oznámení, blahopřání, díkůvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU"
Wilber, Neb.
TELEFON Q 15.

Wilber, Neb., 29. října 1902

Tak stávka uhlokopů byla konečně skončena a uhlí na východě počíná zvolna klesati v ceně. Tuna uhlí stála na východě až $35 a klesla nyní na $14. Nejlepší při tom jest, že těžaři praví, že na uhlí při té nejpřehnanější ceně nevydělali o nic více než obyčejně. A obchodníci tvrdí to samé a proto museli peníze ty dostat nejspíše uhlokopové!

"Pokrok Západu" nás upozorňuje, že předseda uhelných baronů Baer jest zatvrzelý demokrat. To právě, co jsme chtěli. Kdyby to byl "Přítel Lidu" tvrdil sám, třeba by tomu naši demokrotičtí přátelé nebyli věřili. Takových přítelíčků pracovného lidu má demokratická strana víc, ani Měchuru Clevelanda, Hilla a Gormana nevyjímaje.

Tyto dny vyšel opět Severův vlastenecký kalendář a mimo kalendářní části nalezáme v něm praktické návody k léčení různých chorob, užitečné rady pro domácnost, dějinné události, výroční dny narození slavných básníků, spisovatelů vynálezců atd., prázdné stránky na zápisky domácí. V kalendáři brán jest zřetel na chudé rodiny, jimž dán tu pokyn, kterak léčiti různé nemoce, což zároveň platí pro farmery, kde lékařská pomoc nemůže býti ihned po ruce. Kalendář tento byl vydán v řeči české, slovinské, německé, chorvátské, polské, litvínské, anglické a itálské a celkový náklad obnáší 600.000 výtisků a dostati ho lze zdarma v každém obchodě s léky Severovými.

Letošní volební kampaň byla neobyčejně klidnou a tichou. Politická hladina nebyla nikde přílišně zčeřena a každý pracoval sám pro sebe, což jest také to nejmoudřejší. Snad dostanou lidé konečně rozum, ustanou jednou po sobě stále házet politickým blátem a dokazovati, že je jeden lepší než druhý, ač to je všecko stejné dohromady. V politice ať už je to čert a nebo ďábel, kledí každý nasytiti svou ctižádost a hlavně, pokud to možno, naplniti si kapsu. Kandidáté bez rozdílu politického vyznání mají plná ústa medu na jazyku před volbami, obskakují vás, prosí, slibují, ale po volbách vás neznají více. Jen když jste jim posloužili za schod, po němž dostali se do úřadu, My máme v tom trpkou zkušenost. A nač se také škorpit? 75 procent voličů neví dnes, co bude zýtra volit a proto jest to nejlépe nechati tomu přirozený průchod.

Tak samorostlý redaktor a pašer illustraci dollárkových "mortkšichtů", "Květů Am." ve svém málomocném vzteku vycenil zuby na "Svornost" poněvadž tato článek náš ohledně vpašování podobizny slavné herečky Violy Allenové na místo sklepniceCarltonové otisala, a přímo ani snad nevěda doznal, že klame čtenářstvo. Aby ale drzosti své posadil na hlavu korunu, praví, že prý to není žádná velká chyba, zvláště když prý bývají herečky sklepnicemi a naopak! To, prosím, jen tam u Květů Am., kde je kozel zahradníkem. Jen tam je ten mlýn, v němž se to tak mentinou přemýlá. Slavná herečka je sklepnicí, paní Potter-Palmerová krásojezdkyní v cirkusu atd. atd. Herci jsou u pantáty komedianti, ochotníci jsou čeští Ajryši, zprostituovaná sklepnice a slavná herečká, to je mu všecko jedno! Pane na nebi, to je esthetik! Jářku, pantínku zlaťoulinký, nechte se honem prohlednout, zda vám nepovolují šroubky v kotrbě!

Těší nás vždy, můžeme-li zaznamenati nějaký úspěch našince v tom či onom oboru a ve vědě zvlášť. Dne 15., 16. a 17. tm. olbýval se v Kansas City, Mo., sjezd lékařů z krajů údolí Mississippského, kde dostalo se zvláštního vyznamenání milému příteli našemu a zde široce známému p. dr. Janu Jičínskému, nyní v Cedar Rapidsích, jenž platí dnes za uznanou autoritu v elektrologii a radiologii. Byl totiž od dotyčného sjezdu pozván, aby zahájil a vedl tak zvané symposium nebo pojednání o důležitosti rayiotherapie v léčení nádorů a rakoviny povrchní, v kterémžto oboru vynikl zvláště hlubokou studií, pokusy a výsledky, jež dnes ve světě lékařském pravý obdiv působí. Měli jsme již vícekráte příležitost poukázati na znamenité práce literární přítele Jičínského v oboru tom a můžeme naň právem býti hrdi, když čteme, že dnes je spolupracovníkem několika velkých listů lékařských anglických, německých, francouzských a ruských a spoluredaktorem dvou vážných organů, měsíčníků, které v každém čísle přináší práce jeho a studie, bohatě illustrované, autorem fotografované neb kreslené.

V ruském časopise "Novoje Vremja" ve svých listech "Po slovanském světě" píše Nestor o nedostatečném spojení mezi Ruskem a Čechy a o malichernosti rakouské vlády, která tím způsobem snaží se překážeti stykům rusko-českým, upozorňuje na to ruskou veřejnost a radí, aby se tím nenechalo nijak odstrašiti od návštěvy Čech a Prahy. Z Prahy může dále se na evropský západ nebo do Italie pohodlněji než z Vídně. Krom toho je Praha neskonale krásnější Vídně, bohatá památkami a poučná i lacinější. Doporučuje Rusům, aby v Praze kupovali od českých firem a poptávali se na ně u slovanskeho klubu. Jmenuje některá místa v Čechách a na Moravě, kde by mohli příjemně ztráviti leto. Chválí Čechy, že si v Karlových Varech postavili vlastní hotel a doporučuje jej ruským hostům. Poukazuje na nově projektovaný dunajsko oderský průplav jako na nový krok rakouské vlády, aby tak rozdělila česky národ a zabránila navždy obchodním stykům s Ruskem. Tato vodní cesta má za účel obejíti Čechy a spojit Vídeň vodní cestou s východním Německem i Ruskem. Čechy budou tak odříznuty a Morava přeříznuta.

Proč jsou farmy drahé?

Na to odpovídá tajemník zemědělství Wilson následovně:

"Banky v Nebrasce jsou zaplaveny penězy, poněvadž majitelové nedůvěřují moderním podnikům a akciím, jež nejsou nic jiného než voda, která na místě jistoty jest do každého akciového podniku injektována. Peníze jsou tedy ukládány na banky a posílány pak odtud do východních měst, kde dostanou se do rukou peněžních králů a ti s nimi pak provádí libovolné špekulace.

"Západní farmeři a obchodníci nenacházejí jistého místa k investování svých peněz a proto kupují pozemky, považujíce v nich uložené peníze za nejjistější. V tom také dlužno hledati příčinu vysokých cen pozemků v Iowě a Nebrasce; mimo toho kupují se pozemky v Kanadě a Kansasu.

A na další otázku, jak tomu odpomoci, odpovídá Wilson:

"Kongress měl by sestaviti a přijmouti zákon, kterým by se zapovědělo a zamezilo překapitalisování trustů a podobných kombinací vůbec. Leč k tomu musela by předem opatřena býti fakta a vše pak uveřejněno. Tím docílena byla by pak jakás reforma, obchody zakládaly by se z principu, na pevných, nezvodněných finančních základech a lidé mohli by investovati své peníze s jistotou aneb aspoň s otevřenýma očima."

"Já ovšem neočekávám od budoucího zasedání kongresu žádnou akci v tom-o směru, poněvač důležité záležitesti obyčejně v krátkém tomto zasedání předsevzaty nejsou. Vyřizují se staré záležitosti, různé rozpočty se povolují atd. Že by svoláno bylo zvláštní zasedání kongresu, na to též pomýšleti nelze, poněvadž se myslí, že otázka trustů není právě tak naléhavou, aby k vůli ní zvláštní zasedání svoláno být muselo."

Dojmy z mé cesty v Evropě.

Píše J. A. Hospodský.
(Pokračování.)

Za mého milého a nezapomenutelného pobytu v matičce Praze dlel tam zároveň slavný francouzský sochař Rodén, jehož skvostná výstava secesních děl nalézala se ve skvostném pavilionu v zahradě hraběte Kinského na Smíchově.

Měl jsem příležitost umělce tohoto viděti v Národním divadle. Dávalať se k jeho poctě velká česká opera "Psohlavci", kterážto hra technicky i dramaticky podobna jest našim "Chodům", jež zdramatisoval zemřelý Jos. Dvořák a které vyšly tiskem a nákladem "Přítele Lidu"

Slavný tento umělec dlel v primatorské loži s p. drem. Vojt. Fričem, náměstkem purkmistra, a více pány a dámami; mezi jednáním mile se bavil hlavně s chotí p. náměstka, sestrou red. p. Švagrovského, která plynně mluví francouzsky a vypravovala mně pak při hostině v domě jejím, že Rodén výtečný jest společník.

Opera "Psohlavci" byla vypravena skvostně. Garderoba byla nádherná, renaisační, a v opeře účinkovalo asi 300 lidí. Kozinu krásně zpíval p. Veselý, první tenorista pražské opery, o něm již dříve byl jsem se zmínil.

Musím se též pochlubiti, že dostalo se mně v Praze i malého vyznamení. Byl jsem totiž jednou pozván do klubu pražských anekdotářů do klubovní místnosti "u Choda" na Vinohradech, kde téhož večera přednášel známý český král anekdotářů p. Schlaeger, klenotník z Kladna. Byla zde vybraná společnost, leč pouze páni. Seznámil jsem zde s poslancem Klofáčem, od něhož vřele byl jsem přijat, jakož i s jinými předáky českými a vynikajícími Pražany. K vyzvání společnosti a na všeobecnou žádost nechal jsem se též strhnouti k vypravování anekdot a celkem vypravoval jsem tři čistě americké. Pan Schlaeger vypravoval jich 16. Odešel jsem s mým milým domácím p. Tůmou domu ještě před rozhodnutím poroty, leč druhý den ráno odevzdal mně hostinský p. Havelka druhou premii. Je to těžítko z kararského mramoru s komickým teracutovým sousoším černocha, lijícího krokodýlovi kořaldu do tlamy. Premie tato bude mně zajisté vždy milou upomínkou na Prahu a četné přátele na Vinohradech, v jichž kruhu "u Zemanů" tolik milých chvil jsem ztrávil.

Musím též podotknouti, že sešel jsem se jednoho večera "u Fleků" s bývalým wilberským osadníkem, kollegou Fr. Fuchsem, nyní redaktorem "Úředních Listů" v Praze. Manželka jeho zemřela mu právě v době, kdy já v Čechách meškal.

Jednoho večera seděli jsme u Fleků, většinou pražští novináři a spisovatelé a mezi nimi známý kreslič "Humorů" p. Fridrich, člověk samé čtveráctví, samý řízný vtip a zdravý humor. Pánbůh mu dej dlouhého věku!

Sedíme, bavíme se a p. oficiál a švagr pana Souhrady, účetního Národní tiskárny v Omaze, něco žertovného vypravuje, když tu Fridrich přistoupí za mou židli a povídá:

"Poslouchal, redaktore, nezná nějakého pana Fuchse? Býval také kdesi v té americké Trantarii!"

Vyskočím jako by mne vystřelil a za mým sedadlem stojí v celé své slávě milý kollega Fuchs. Rozumí se, že shledání naše bylo srdečné a teprve pozdě v noci doprovázel mne milý přítel na Vinohrady, kde i sám bydlel. Vypravovali jsme si všelicos, vzpomínali na různé události, osoby a přátele wilberské, tak že cesta naše trvala nám asi dvě hodiny.

Odjel jsem na to na nějaku dobu z Prahy a když jsem se vrátil, uvítal mne přítel Fuchs se smuteční stuhou na klobouce. Mezi tím časem zemřela mu žena zánětem pobřišnice, zanechavši mu několik dítek poněkud odrostlejších. Pan Fuchs má dobré místo, jest všude náležitě respektován a dovede se všude také jak se sluší a patří náležitě representovati.

Taktéž s p. Jungem, bývalým výpomocným kasírem wilberské národní banky, věhlasným spisovatelem a překladatelem Puškinova "Eugen Oněgina", kteréžto dílo získalo mu národní pověsť, jsem se setkal a mnoho milých chvil ve společnosti jeho v Platýze mezi umělci různého druhu ztrávil. Sem chodil p. dr. Herben, red. "Času", akademický sochař p. Kocian, bratrovec slavného houslisty Jaroslava Kociana, spisovatel Hanuš Jelínek, dr. Jan Osten atd.

V neděli dne 1. června odbývala se velká a skvělá slavnost Zeyerova v letohrádku královny Anny na Hradčanech, kteréžto místo jest známo též pod jménem Belveder. Letohrádek ten nechal postaviti Ferdinand I. pro svou choť Annu Jagelonskou v r. 1535. Stavili ho vlašští umělci Giovani de Spagia, Paolo di Stella a Ferobasco di Sagno. Letohrádek ten jest nejkrásnější stavba renaisační v Evropě, ba pokud se prací ornamentálních týče, nejkrásnějším plodem renaisace vůbec.

Dříve nebyl sem nikomu vstup dovolen, než v době novější vymohli Pražané přístup na Belveder.

Krásný letohrádek obklíčen je kolem do kola skvostným španělským parkem. Z pavlánu viděti lze do divokého příkopu Jeleního a Lvího dvora, o němž na sta koluje pověstí a o němž vypravuje pověsti přímo fantastické Kollár ve svém románu "Pekla splozenci". Též na Prahu rozkošná jest odtud vyhlídka. Než na pavlan letohrádku, ačkoliv s p. Jungem jsme se tam dostali, nebyl vstup dovolen, poněvadž stavitelové neuznávali dřevěnou věkovitou podlahu za dosti bezpečnou, aby na ni byl lid připuštěn, a tak museli jsme záhy rozkošné místo ono opustiti a baviti se dole kolem letohrádku, kde panoval ten nejčilejší ruch.

Všecky národy světa byly tu zastoupeny. Vynikající mužové pražští převlečeni za Bulhary, Černohorce, Čerkesy, Turky atd., častovali nás likérem a chtěli, jak se samo sebou rozumí, "bakšiš". Tam krásná Číňanka nebo Japonka nabízela nám vejít nebo jiné tretky, spanilá "cikánka" chtěla pohádati vám z dlaně, onde snědá Bulharka nebo Černohorka snažila se upoutati na se pozornost pánů a prodati jim něco ze svého zboží. To vše byly dámy z vysokých kruhů a slavnost sama pořádána pod protektorátem tuším že kučžny Lobkovicové za působení předních dam pražských, jako př. Náprstkové, Fričové, Podlipské a j.

Čistý výtěžek z této slavnosti, který byl dosti značný, věnován do fondu Zeyrova.

Krásné pohlaví bylo tu četně zastoupeno. Žádná přehnaná nádhera u paní a dívek. Vše jednoduché, proto také oku milé a vkusné. Žádná líčidla na tvářích, vše přirozené, krásné a půvabné. Naše děvčata americká, která vyhází tolik peněz na různé zbytečné trety, aby se líbila, měla by se učiti od pražských dam jednoduchosti, která jedině činí každou ženu půvabnou.

Lze ovšem také tu a tam zříti luxus, leč to pouze v kruzích příslušných, bohatých, nebo dámy od divadla, ze vznešených kruhů atd. Aby se složka oblékla v hedbáví a atlas, navěsila na sebe laciných šperků atd., to tam není zlozvykem. Většina mladých dam, mající nyní více přístupu ku vzdělání a stýkající se s lepší třídou lidu, učí se pěkným způsobům a vzorné jednoduchosti, která krásné pohlaví zde tak zajímavým a krásným činí.

Měl jsem příležitost přijíti do hlučných společností, jako na Žofín, Střelecký ostrov, na slavnost Zeyerovu na Belvederu, na velkou slavnost hereckou v Clamovce dne 29. května, na velký koncert Filharmonie pražské, když tato vrátila se z Londýna a na výstavišti koncertovala, leč všude převládala u dam vkusná jednoduchá úprava toilety.

Totéž lze říci i o venkově, jako o Táboře, Písku, Plzni, Budějovicích atd.

A nyní laskavého čtenáře provedu tou nejvzácnější částí matičky Prahy, sídlem českých králů, svědkem zaniklé slávy národa českého — Hradčany — a Malou Stranou.

(Pokračování.)

Položen na hřbet.

Pan D. E. Hastings, chvalně známý rolník v Horton, Iowa, praví, že po léta churavěl, až v únoru, jak pravil, položen byl na hřbet, nemoha pranic dělati. Krutý osud pro rolníka na začátku jara. Dvě láhve Hoboka postavily jej však zase na nohy, takže překvapil své lidi, vyjda na dvůr sekat dříví. Praví také, že jest to škoda, že jsou dosud lidé, kteří tento lék nemají. Bezpečně lze říci, že každý, koho p. Hastings potká, zví o Dra. Petra Hoboku. Prodává se od zvláštních jednatelů nebo majitele, Dr. Petra Fahrney-e, 112—114 So. Hoyne Av., Chicago, Ill.

FICTUM & BORECKY
nejpohodlněji zařízený
HOSTINEC
U nás
naleznete vždy výtečný zdravý domácí oblíbený ležák, výtečná Californská vína, pivo v láhvích, importované lihoviny a vína jemné a zdravé lihoviny, domácí výtečné doutníky.
U nás
máme celé dopoledne teplý luně a delikátní zákusky po celý den.
FICTUM & BORECKÝ.

NEDOSLÝCHAVOST,
hluchota, hučení v uších v krátkém čase jistě a trvanlivě odstraněno. Pouze malé výlohy. Píšte ihned! Hojíme též nejtvrdošíjší a zastaralé pády. Jediný ústav téhož druhu v Americe.
"ČESKÁ KLINIKA"
2933 Henrietta St. St. Louis, Mo.

Vytrvalost odměněna!
Jak mnoho je těch, kteří by byli nehledali štěstí tak dlouhou dobu, než je nalezli! Jak mnozí trpěli po měsíce a nadarmo ohlíželi se po úlevě, až konečně pravý lék v....
Dra. Petra Hoboku
nalezli. Čistí krev, posiluje čivy, pravidluje játra a občerstvuje ledviny : : : : :
Lze je pouze obdržeti skrze místní jednatele, nebo přímo od
Dr. PETER FAHRNEY, 112-114 So. Hoyne Ave.,
CHICAGO, ILL.

THE NULITE VAPOR GAS LAMPS
For Home, Store and Street.
The Nearest Approach to Sunlight and Almost as Cheap.
ARC ILLUMINATORS 750 CANDLE POWER. 1 BURNER TWO CENTS.
Make your stores light as day. A Hardware house writes us:
"We like your lamps so well we are now working nights instead of days."
We also manufacture TABLE LAMPS, WALL LAMPS, CHANDELIERS, STREET LAMPS, Etc. 100 Candle Power seven hours ONE CENT. No wicks. No Smoke. No Odor. Absolutely safe. THEY SELL AT SIGHT. Exclusive territory to good agents. Write for catalogue and prices.
CHICAGO SOLAR LIGHT CO. CHICAGO.

Transmissippi Marble Works
FRANK NOVÁK, majitel. HUMBOLDT, NEB.
Jediný český závod s náhrobky i pomníky na západě.
Podporujte solidní český závod a chraňte se nesvědomitých jednatelů, jimž musíte platit velký výdělek, kdežto u nás obdržíte zboží z první ruky. O hojnou přízeň se žádá.

J. F. SPIRK,
JEDNATEL
pozemkový, pojišťující a přeplavní.
WILBER, NEB.

VZPOMEMENETE-LI SI KDY
na známého nebo na přítele ve staré vlasti, který vám své doby pomohl dobrou radou i skutkem nebo i penězy a nalezá se v trudných poměrech, kdy vám se dobře vede—tož obraťte se na mne, nebo já obstarávám zásilky peněz do Čech nejspolehlivěji.
Mám na prodej krásné farmy za výhodných podmínk.
Zastupuji ty nejspolehlivější pojišťující společnosti a obstarávám hypotekární půjčky na nejmírnější úroky. Navštivte mne nebo pište
JOHN F. ŠPIRK Wilber, Neb

Penize jsou v zemi.
KUPUJTE BOHATÉ A ÚRODNÉ POZEMKY V KANSAS U
BURGER BROTHERS
V BURLINGTON, KAS.
Burger Brothers prodávají ty nejlepší pozemky.
Nevyrovnatelné ve východní části státu.
Bohatá půda a proto úrodná.
Dostati vždy věc rovnající se hodnotě peněz není snadno.
U nás ale toho docílíte.
Skvostné stavby na pozemcích.
My nabízíme skvělé výhody — pozemky stoupají v ceně.
V našem seznamu naleznete vždy, co se vám hodí.
Cena jest mírná všude a podmínky ty nejlepší.
My pěstujem methodu poctivou a spravedlivou.
Každý obchod s námi uspokojí.
Naše firma jest známa daleko široko
pro svou solidnost a správnost.
Burger Brothers, Burlington, Kas.

Dr. JOSEF ČERNY
praktický lékař a ranhojič
Ordinuje v lékárně Brtově a má svou ordinační kancelář nad obchodem p. Červeného.
K službám dnem i nocí. Telefon K 9

Pošlete svým přátelům do Čech ppozdrav k tomu americké
POHLEDNICE.
U nás dostanete skvostné partie z Yellowstone National Parku, pohledy chicagské, velké budovy americké, monumentální budovy ve Washingtoně, Baltimore, New Yorku, velké náčelníky indianské a t. d. Každý takový lístek způsobí v Čechách velké potěšení vašim přátelům.
Red. "Přítele Lidu".